

PATOLOGIA I TERAPIA

WŁADYSŁAW STANKIEWICZ, KRZYSZTOF PAWŁOWSKI, MARIA JANICKA

Białaczka psów i kotów na terenie m. st. Warszawy

Zakład Chorób Małych Zwierząt
Katedry Chorób Wewnętrznych Wydziału Weterynarii SGGW w Warszawie
Kierownik: prof. dr W. STANKIEWICZ

Danych liczbowych o zapadalności psów i kotów na białaczkę na terenie Polski oraz m. st. Warszawy nie znaleźliśmy nigdzie. W Szwecji wg Bäckgrena (1) w ciągu półtora roku stwierdzono 1,3% zachorowań psów na białaczkę. Zbliżona zachorowalność występuje w Szwecji również wśród ludzi. Bloom i Meier (cyt. za — 3) podają, że zachorowalność psów na białaczkę w USA wynosi 0,1—0,2%. Są spostrzeżenia że w miastach psy częściej zapadają na białaczkę niż na wsi.

W tutejszej klinice, zanotowano za okres 7-miu lat (1949—1965) 3 psy z białaczką, co wynosiło 0,009% psów leczonych w tym okresie. Natomiast od początku 1966 r. do połowy 1969 r., doprowadzono 10 psów z białaczką, co wynosiło 0,05% psów leczonych. Kotów z białaczką było trzy.

Wszystkie zwierzęta pochodziły z terenu miasta Warszawy. Wśród psów z białaczką w latach 1966—69 było:

- 3 bokserzy, suki, wiek 4, 5 i 5 lat
- 2 mieszańce suki, wiek 4 i 12 lat
- 1 owczarek alzacki, suka, 1½ roku,
- 1 owczarek niemiecki, pies, wiek 4 lata,
- 1 airedaleterrier, suka, wiek 5 lat,
- 1 seter irlandzki, pies, wiek 11 lat,
- 1 pinczer maltański, pies, wiek 7 lat.

Najczęściej więc stwierdzono białaczkę wśród bokserów, a w ogóle u psów w wieku 4—5 lat. Suk było nieco więcej niż psów (7 na 10).

Wszystkie koty z objawami białaczki były samcami w wieku 3—4 lat.

Wszystkie zwierzęta zostały doprowadzone do leczenia z powodu utraty łaknienia, apatii, chudnięcia i duszności. Dominującym objawem przedmiotowym było powiększenie węzłów chłonnych powierzchownych, nie zawsze wszystkich oraz wyczuwalna wątroba i śledziona. U psów węzły chłonne stwierdzono wielkości śliwki (podżuchwowe, podkolanowe); ja-ja kurzego (przedłopatkowe). U kotów węzły chłonne były wielkości orzecha laskowego. Nie zawsze wszystkie węzły były powiększone. Niekiedy psy miały również powiększone węzły chłonne przyprątowe. Ciepłota ciała u psów wynosiła 38,4—38,9°, a u kotów 38,8—39,0°.

Hemogram. Psy — siedem miało nieznaczna leukocytozę, przekraczającą nieco liczbę fizjologiczną, trzy wykazywały leukocytozę znaczną — 24.000—54.700—88.000 w 1 mm³, leukogram—limfocyty do 90%, neutrofile do 10%. Psy z leukocytozą nieznaczna — limfocyty do 40%, neutrofile z jądrem pałeczkowatym do 10%, segmentowanym do 45%, cienie Gumprechta występowały prawie z reguły. Zawsze również stwierdzano

niedokrwistość z oligocytemią (erytrocyty 3,9—6,28 mil.) i niedobarwliwością (hemoglobina 9,5—14,0 g/100). Koty — leukocytoza bardzo znaczna (hiperleukocytoza) — 85.400—102.000—198.000 oligocytemiczna niedokrwistość niedobarwliwa; erytrocyty — 1,75—1,86 mil. hemoglobina — 2,0—3,0 g/100 ml. Leukogram — limfocyty do 91%, limfoblasty 4%, limfoblasty z jądrem zniekształconym 4%, neutrofile około 1%.

Badaniem histopatologicznym stwierdzono, że 9 psów (lata 1966—69) miało białaczkę limfatyczną, jeden granulocytową, koty — białaczkę limfatyczną.

Pies z białaczką granulocytową miał: leukocytoza do 68.400, erytrocyty 1,03—1,07, hemoglobina 3—1,2 g/100, leukogram neutrofile do 83% ze znacznym przesunięciem w lewo, aż do mielocytów, limfocyty 10—20%, znaczna anizopoikilocytoza, wielobarwność, erythroblasty.

Choroba zawsze przebiegała ostro, z pogarszaniem się w ciągu 5—7 dni. Koty padły same, psy zostały uśpione na życzenie właścicieli. Jeden tylko pies leczony nitrogranulogenem, Encortonem i antybiotykami, żył 5 miesięcy, z przejściowymi poprawami w samopoczuciu, zmniejszaniem się węzłów chłonnych i leukocytozy oraz limfocytozy. Po 5 miesiącach pies padł.

Właściciele dwóch psów kojarzyli powiększenie węzłów chłonnych ze stosowaniem dla odpchlania DDT, a jednego ze szczepieniem przeciw wściekliznie.

Badania hematologiczne psów powtarzano parokrotnie co 3 dni, gdyż często zdarzały się psy z przemijającym powiększeniem węzłów chłonnych i liczby leukocytów, ustępujące po zastosowaniu antybiotyków.

Piśmiennictwo

1. Bäckgren A. W.: Acta Vet. Scandinavia, 30, 365, 1965.
2. Friedmann J. C.: Nouv Revue Franc. Hematologie, 25, 435, 1963.
3. Schalm O. W.: Veterinary Hematology. Lee-Febriger. London—Philadelphia, 1965.
4. Sova Z.: Sbor. Cesslov. Akad. Zemed. Ved, 27, 227.

Adres autora: prof. dr Władysław Stankiewicz, Warszawa 89, ul. Stradońska 66.

FROST A. J., EATON N. F., GILCHRIST D. J., MOO D.: Występowanie salmonell u psów. (The incidence of Salmonella infection in the dog). Aust. Vet. J., 45, 109—110, 1969 (3).

Autorzy przebadali w kierunku nosicielstwa pałeczek Salmonella kał (wymazy z odbytnicy) pobrane od 305 psów z okolicy Brisbane. Z kału 21 psów (6,9%) wyizolowano S. give, S. senftenberg, S. oranienburg, S. typhimurium, S. anatum, S. adelaide, S. derby, S. muenchen, S. potsdam, S. ohlstedt, S. chester, S. saint paul. Te same serotypy za wyjątkiem S. senftenberg i S. ohlstedt wyisolowano od pacjentów chorych na dur i hospitalizowanych w szpitalach w Brisbane. Autorzy podkreślają rolę psów nosicieli w epidemiologii duru. Z. G.